

Jiří Chládek

INDIÁNI – Když historie ožívá

Nemyslím si, že velikost civilizace určuje výška jejich betonových staveb, ale spíše to, nakolik se její lidé naučili žít se svým okolím a ostatními lidmi.“

(Sluneční Medvěd, Čippewa)

Rozlehlé pláň severní Ameriky plné divoké zvěře. Slunce zapadající za Skalistými horami. Svobodný život indiánů. Tento svět nás fascinuje do té míry, že se stal naším celoživotním koníčkem. S pokorou obdivujeme indiánský způsob života, jejich pohled na svět. Trpělivě hledáme postupy a zkoušíme techniky zpracování materiálů stejným způsobem. Obdivujeme propojení přírodních surovin s novými materiály dovezenými bělošskými obchodníky - ať už jsou to korálky, látky nebo železné nástroje a nádoby, tedy to, co si indiáni nedokázali sami vyrobit. Na pár týdnů v roce se zřekneme civilizačních vymožeností a žijeme po vzoru svobodných indiánů, blíže k přírodě i k sobě samým.

INDIAN CORRAL sdružuje příznivce kultur amerických indiánů nejen v České republice, ale i po celém světě. Spolek vznikl v roce 1990, ale jeho počátky sahají již do osmdesátých let a patří do celosvětové organizace Westerners International se sídlem v Oklahomě, v USA. Hlavní činností spolku je pořádání táboření po vzoru severoamerických indiánských etnik, vzdělávacích aktivit (workshopy, výstavy, knihovna) a moderních tanečních a hudebních slavností Pow wow. Zájem uskupení zahrnuje jak studium dávné historie, tak současnou situaci původních etnik Severní Ameriky. Při svých teoretických i praktických činnostech se členové snaží postihnout materiální i duchovní stránky svých indiánských vzorů. Jednotliví členové si uvědomují, že nejsou rodilými indiány, a že jsou jen pokornými obdivovateli jejich způsobu života, jejich pohledu na svět a trpělivými hledači polozapomenutých souvislostí.

V roce 2008 jsme s Janem Račákem připravili pro Regionální muzeum výstavu EUROINDIANS, která byla návštěvnický velmi úspěšná. Proto jsem se v roce 2019 k tomuto tématu vrátil a o spolupráci jsem požádal kamaráda a kolegu Euroindiána Jiřího Jindru. Spolu jsme začali připravovat textovou část výstavy, vybírat a třídit věci vlastní a věci zapůjčené kamarády. Většina vystavených předmětů tedy byla z našich soukromých sbírek a šlo především o vlastnoručně zhotovené repliky zbraní, oděvů a předmětů denní potřeby zpracované tradiční technikou. Navíc se nám podařilo vyjednat zápůjčku vzácných originálů z Náprstkova muzea v Praze, které byly tou pomyslnou třešničkou na dortu. Mezi zapůjčenými předměty bylo mimo jiné pouzdro na nůž, které v roce 1856 osobně přivezl významný český vlastenec, národopisec a mecenáš, Vojtěch Náprstek.

Výstavu s názvem INDIÁNI, KDYŽ HISTORIE OŽÍVÁ jsme zahájili v sálech Regionálního muzea 16. června 2019. O hudební doprovod se postaralo seskupení Euroindiánských hudebníků Wanbli Ohitika. Zvuk jejich bubnů se prý nesl až na Křížovou horu. Po úvodním slově se návštěvníci mohli přenést do 19. století mezi lovce bizonů a válečníky Velkých plání. Vystavené předměty byly rozdělené do tematických okruhů: dýmky, luky, šípy, toulce, štíty, zbraně, lovec, bojovník, žena, děti a nakonec bizon jako zdroj obživy. Monumentální preparovaná bizoní hlava, kterou na výstavu zapůjčila farma Smrhov, vzbudila mimořádný obdiv. Velký prostor ve výstavě zaujímal plně zařízené teepee.

Předpokládali jsme, že indiánské téma přiláká především děti, a proto jsme jim věnovali malý sál. Přípravena byla střelba na medvěda, magnetické obrázky, korálkové ozdoby nebo omalovánky s indiánskými motivy. Ti z malých návštěvníků nejzvědavější si mohli projít indiánskou stezku výstavou a dozvědět se mnoho zajímavého.

„Výstavou ve výstavě“ byly obrázky výtvarníka, spisovatele a pedagoga Davida Jana Žáka, který zapůjčil soubor prací inspirovaných indiány Velkých plání.

Tato výstava měla bohatý doprovodný program v podobě workshopů pro veřejnost nebo komentovaných prohlídek pro školky, školy, letní tábory a různé kluby. Rozměrné teepee postavené v prostorách před muzeem bylo nejen lákadlem pro návštěvníky, ale částečně poskytovalo zázemí třeba při ukázce rozdělování ohně třecími dřevy.

Návštěvnické ohlasy byly pozitivní až nadšené a jsou nám povzbuzením pro pořádání podobných výstav a akcí nejen v našem muzeu, ale i při hostování v jiných muzeích.

Hau!